

REMISSYTTRANDE

Ert Dnr: 2023-206509

Vårt Dnr: 2023_31

2024-01-31

CCS@energimyndigheten.se

YTTRANDE GÄLLANDE REMISS AV FÖRORDNING SAMT AV FÖRESKRIFTER OM STATLIGT STÖD FÖR BIO-CCS GENOM OMVÄND AUKTION

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ovan nämnda remiss och vill framföra följande.

IKEM - Innovations- och kemiindustrierna i Sverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation som företräder 1.250 svenska och utlandsägda företag med cirka 70.000 medarbetare. Företagen arbetar med kemi i vid bemärkelse och står för en fjärdedel av industrins exportvärde och för en femtedel av industrins förädlingsvärde.

Våra medlemsföretag producerar bland annat viktiga insatsvaror som är nödvändiga i princip alla förädlingskedjor. Därför är företagets förmåga att bidra till sina kunders omställning en förutsättning för en lyckad omställning av samhället i stort. Företagen är utpräglat exportorienterade och utsatta för internationell konkurrens. En nyckel till framgång är global konkurrenskraft. Lika spelregler för industrin såväl inom som utanför Europa är en viktig förutsättning både för långsiktig tillväxt och omställning inom industrin.

Förslaget

Genom det statliga stödet Regeringen och Statens Energimyndighet föreslår för bio-CCS får aktörerna stöd för både investering och drift.

Stödet kommer att fördelas genom så kallad omvänd auktion där aktörerna lämnar bud på hur mycket koldioxid de kan avskilja och lagra och till vilken kostnad. Den eller de aktörer som kan leverera bio-CCS till lägst bud och uppfyller stöd villkoren, tilldelas stöd.

Energimyndigheten är auktionsförrättare och kan under perioden 2026–2046 fördela 36 miljarder kronor till de aktörer som vinner de omvända auktionerna.

Generellt synpunkter

Industrins klimatomställning är bland annat beroende av välfungerade råvaruströmmar, tillgång till fossilfri energi med konkurrenskraftiga priser samt välfungerande infrastruktur. Staten har en särskilt viktig roll avseende infrastruktur och att skapa rätt marknadsförutsättningar.

IKEM ser att det finns en risk med att statlig finansiering av Bio-CCS kan påverka en framtida marknaden för biogen koldioxid. Kolatomer kommer i framtiden, förutsatt att inget jungfruligt kol längre ska brytas, att bli en bristvara för kemiindustrin. Kemiindustrin kan ersätta jungfruligt kol med biogent kol, återvunnet plastavfall eller CCU (infånga koldioxid), vid en statlig finansiering av långtidslagring av biogen koldioxid så kan marknaden för CCU påverkas. En statlig finansiering för Bio-CCS innebär att staten riskerar att påverka framväxten av en marknad av den infångade koldioxiden som annars exempelvis hade kunnat bli så kallat e-bränsle i stället för att långtidslagas. IKEM förordar istället för nämnda ordningen ett stöd för CCS, riktat mot de sektorer som är svåra att ställa om (eng *hard-to-abate*) samt statlig finansiering till infogning av koldioxid.

Det är oklart i dagsläget om infångad biogen koldioxid gör bäst nytta genom långtidslagring (CCS) eller användas som råvara för att ersätta fossila bränslen (CCU). Ett alternativ till att staten enbart bekostar infångning av koldioxid är således att kontrakten därför bör innehålla någon typ av utväg, för den som fått stödet och möjligtvis även för staten, att ställa om till CCU om förutsättningarna ändras under kontraktets löptid.

Malin Johansson

Ansvarig för Energi- och klimatpolitiska frågor
IKEM